

tíðindablaðið

Útgevar: p/f sosialurin
Ábyrgdarblaðstjóri: Jen Müller

Fyrirskotsstjóri: Krisjan Dahl

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

sosialurin

Argjavegur 26
Postsmoga 76,
3800 Tórshavn
telefon 11820

Minstaløn til útróðrarmenn

UTTAN AT REYPA ella gera av kunnu vit við góðari samvitsku siga, at tey framstig, sum eru gjørd fyri sjófolkið her á landi, eru flest øll komin av javnaðarmanna-áðum.

VIT HUGSA SJÁLVSAGT um tey framstig, sum eru hend gjøgnum lóggávuvaldið. Onnur stig hava fiskimenn og útróðrarmenn tikið sjálvir saman við sínum fæklugu og demokratisk valdu leiðarum, men heldur ikki her hevur lutur javnaðarmanna lígið eftir.

TAÐ ER ÓNEYÐUGT at nevna dømi, men kortini kunnu vit ikki lata vera við at minna á, at tað var eftir uppskoti frá javnaðarflokkinum, at seks og seks tíma vaktarskifti varð sett í gildi fyri trolaraflotan, eins og tað var eftir uppskoti frá javnaðarflokkinum, at minstalønarskipanin á sinni varð sett á stovn.

TAÐ SKERST TÓ ikki burtur, at hóast framtøk, so eru partar av sjófolki okkara framvegis við sviðið soð — hava langan og strevnan arbeiðsdag og oman á alt onga vissu fyri eini sømiligari inn-tøku. Ein tann bólkur, ið ringast hevur verið fyri tey seinastu árin, er útróðrarmenninir, sviknir sum teir hava verið av eini samgongu, ið bert hugsar um tær stóru eindirnar.

TAÐ VAR ÚT frá hesum veruleika, at javnaðarflokkurin í tingsetuni 1982/83 reisti spurningin um inn-tøkuviðurskifti útróðrarmanna á tingi og samstundis skeyt upp, at útróðrarmenn eisini fáa rætt til minstaløn.

oddagrein

LØGTINGIÐ TÓK í prinsippinum væl undir við uppskoti okkara, men long og drúgv var leiðin frá fyrstu viðgerð og fram til endaligu samtyktina í vár. Men alt endaði væl við hesum uppskoti javnaðarflokksins, og nú Meginfelag útróðrarmanna leggur síðstu hond á sáttmálan, skuldi henda nýggja skipan farið at virka.

MINSTALØNARLØGIN fyri útróðrarmenn er skipað soleiðis, at menn kunnu mynstra vetrarhálv-árið, um teir ynskja tað. Hetta merkir, at teir kunnu mynstra í tíðarskeiðinum frá 1. oktober til 31. mars, og er hetta skeið so býtt sundur aftur í helvt. Fyrra skeið byrjar so 1. oktober og endar 31. december, meðan seinra skeið byrjar 1. januar og endar 31. mars. Treytirnar eru, at tað skulu vera minst trýggir mans við bátinum, harav kann ein vera í landi. Úrtøkan í mynstringarskeiðinum verður móttroknað minstalønarpupphæddini fyri skipsfiskimenn, og eru útróðrarmenn sostatt tryggjað eina vanliga minstaløn ta slakastu tíðina av árinum.

VIT YNSKJA útróðrarmonnum til lukku við framtakinum, og tað skal vera vón okkara, at hetta framtak verður teimum at gagni og fer at gera sít til at menna útróðurin aftur. Vit plaga ikki at taka einstakar javnaðartingmenn fram um aðrar, men í hesum føri hava vit hug at bróta henda sið og nýta høvið til at takka Poul Jakka Olsen, Vilhelm Johannesen og Tórolvi Mohr Olsen fyri tað megnararbeiði, teir hava gjørt við hesum uppskoti — uttan teirra tøk var einki uppskot komið íggjøgnum.

Lýsið í sosialinum

Tá sosialistar stinga sosialistar í ryggin

Til John Dalsgarð og øll vinstravend í Føroyum

Las við ringum tannabiti greinina, tú kallar »Albansk-Sovjettiski 14. septemberbólkurin« í Fjórtaða leygardagin 15. sept.

Men eg taki hana sum fullgott prógv um tað hugloysi og ráðaloysi — fyri at brúka tina egnu orð — sum ræður í Tjóðveldisflokkinum, og sum hevur rátt har, síðani flokkurin við vilja gloymdi sína sosialistisku stevnuskrá — fyri betri at tekkjast til veljarafjeld, sum ikki veit, hvussu hon ynskir, at landið skal skipast, og sum er so bláoygd, at hon heldur, at tann »føroyska isman« bara kann skapa grundarlag fyri einum frælsum Føroyum.

14. septemberhald Tjóðveldisflokksins

Hvussu kundi Suðurstreymoyar Tjóðveldisfelag júst í ár halda tað vera »rætt« at hátíðarhalda 14. september, tá tey ongan tíð fyrr hava »hildið tað vera rætt«?

Tað er valár í ár, kærri John. — Og tað er eisini orsök til, at tú sjálvur tók penn í hond fyri at stinga aðrar sosialistar í ryggin.

Tú heldur, tú kanst vinna virðing, og ikki minst atkvøður við hesi skemdargerð. — Tað loyvi eg mær hervið at ivast í.

Um tú umboðar hugsan Suðurstreymoyar Tjóðfelags, kann eg heilsa tykkum, at tey einastu, tit kanska kunnu vinna nakrar atkvøður frá, eru teir báðir »fólka« flokkarnir, bæði ti »kristiliga«, og ti »ókrístiliga«.

Jú, eftir øllum at døma fiskar Tjóðveldisflokkurin eftir høggravendum atkvøðum — flokkurin er eisini týðiliga við at gerast høggravendur.

— Men tað er óivað »rætt« (eftir tykkara definition), við tað at tit hava eina vinstravenda stevnuskrá.

»Sjálvrættvísing-tørvur«

Fyri at tú kanst rættvísgera, at tú — sum vinstravendur — roynir at loypa enn meiri spjading í vinstravongin, krevst nógv,

sera nógv. Sovorðin álop kunnu bert høggravend bera í betuflaka fyri.

— Ella metir tú, at tey vinstravendu hava slíkt álop fyri neyðini — fyri at fáa størri undirtøku — fyri at skapa størri samhuga teirra millum — fyri at tey kunnu kenna seg sum eina eind móttvegis høggráganginum?

Metir tú, tað er betri at gera seg til talsmann fyri ein flokk, sum onki boð hevur uppá, hvussu landið skal skipast — sum krevur loysing, og ikki veit, hvat hann skal gera við loysingina, um hann fær hana? — Er tað meiri vert enn at vera við til at skapa meiri solidaritet millum vinstravend?

Tað skapar ivaleyst størri samhuga millum tey vinstravendu at siggja hvussu litið skal til fyri at selja síni idealir fyri nakrar atkvøður. Royn endiliga at skap meiri spjading í vinstravongin.

Tað er framburðsfremjandi.

Tað er tjóðskaparligt.

Tað er líka »føroyskt«.

Harvið visir tú týðilgari, hvønn tú rennir orindi fyri: Tann høggravenda partin av Tjóðveldisflokkinum, og annars tey, hvørs kenslur tit — við tjóðskaparrópum — spæla uppá, og sum tit royna at billa inn, at alt er gott, bara tað er føroyskt. Eisini føroysk Kapitalisma?

TVÍ FAI TÆR!

Hvat slag av sosialismu?

Sambært teg hava vit triggjar møguleikar at velja í: Ta russisku sosialismuna, ta albansku ella ta sosialdemokratisku.

Tað slagið, vit velja, verður ivaleyst tað slagið, sum tú júst hevur tikið patent uppá. Tað slagið, har tað er likamikið, um »sólín fer at skína« aftaná. Tað slagið, har tað er likamikið, um stórkapitalismen fær valdið. — Tað er fyri so vitt eisini líka mikið, um vit — eins og pensionistarnir í Danmark — skulu liva av kettumati, tí vit ikki fáa ráð til annað. Bert kettumaturin

er føroyskur, so er alt í lagi. — Ella vit kunnu eisini fara oman í fjøruna at eta tarabløð, sum føroyingar gjørdi í gomlum døgum. Tað er eisini føroyskt, serføroyskt.

— Tað slagið, sum Tjóðveldisflokkurin tekur undir við. Tað er slagið, vit onnur rópa húðaskógvamentan.

Klókt og skilagott politiskt »striðsmál«

Sambært teg hevur tín politiski flokkur gjørt 14. september til eitt politiskt »striðsmál«. Eitt striðsmál, har striðsfólkini ikki vita, hvørjum politikki, tey striðast fyri.

— Tað er ivaleyst eitt ólastandi »politiskt« striðsmál, men tað kalli eg at halda fólk fyri gjøldur!

At tú í hesum sambandi brúkar orðini »klókt og skilagott«, visir jú, hvørjum klókur og skilagóður, tú ert.

Orðabókin

Í tínum rættvísisstriði tykist tú at hava fyri neyðini at ganga í fóta-spørur Dagblaðsins, hvat journalistikki víðvikur. Orðabókin er hin sama; men tað visir jú bert, hvørjum, tú roynir at tekkjast og roynir at fáa atkvøður frá.

Í hvussu er leggur tú nú »liv og heilsu í« og »kveikur kyndlar« fyri eini framhaldandi nýtslu av hesi litið mentaðu orðabók í føroyskum journalistikk.

Og harvið ert tú eisini við til at gera føroyska málið rikari.

Hendan orðabókin er jú eitt serføroyskt fyrbrigdi, so hatta er ivaleyst eisini ein av teimum »føroysku ismunum«, Tjóðveldisflokkurin striðast fyri.

— Tað endamálið kann helst heldur ikki lastast.

Set kross við John Dalsgarð!

Spurningurin er so, um tí manst fara at verða valdur á hendan serføroyska hátt.

— Sogan hevur prógv, at tað ber til.